GÜRCÜSTAN

SAYI 33-34 (13.403)
CÜMƏ 2 MAY 2025-ci il

Qəzet 1921-ci ildən nəşr olunur
გაზეთი 1921 წლიდან იბეჭდება

"საქართველო"
"SAKARTVELO"

Qəzetimiz milli sərvətimizdir
ჩვენი გაზეთი ეროვნული სიმდიდრეა

İctimai-siyasi həftəlik qəzet // საზოგადოებრივ-პოლიტიკური კვირეული გაზეთი

E-mail: Gurcustan_1921@mail.ru www.gurcustan.com E-mail: gurcustan2023@gmail.com

İ. KOBAXİDZE: "2030-CU İLƏ QƏDƏR BİZ AVROPA İTTİFAQINA ÜZV OLMAĞA BÜTÜN NAMİZƏD ÖLKƏLƏRDƏN DAHA HAZIR OLACAĞIQ "

"Avrointeqrasiya əsas xarici siyasət prioriteti olaraq qalır - 2030-cu ilə qədər biz bütün aspektlərdə Avropa İttifaqına üzv olmağa bütün namizəd ölkələrdən daha hazır olacağıq". Bu sözləri Baş nazir İrakli Kobaxidze İmedi televizyasının efirində deyib. O bildirib ki, namizəd statusu Gürcüstana qarşı şantaj vasitəsi kimi istifadə edilib: *"Namizəd statusunun Gürcüstana qarşı şantaj vasitəsi kimi nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, biz şantaja məruz qalmadıq və namizəd statusu aldıq. Biz düşünürük ki, 2030-cu ilə qədər bu barədə düşünmək kifayət qədər real olacaq, yəni 2030-cu ilə qədər biz Avropa İttifaqına üzv olmağa bütün namizəd ölkələrdən daha hazır olacağıq. Bu, bütün aspektlərdə demokratiyaya, insan haqlarına, qanunun aliliyinə, o cümlədən iqtisadiyyata və Aİ-yə üzvlük üçün ümumi hazırlığa aiddir. Buna görə də, biz ölkəmizin gələcəyinə çox nikbin baxırıq. Bu gün Gürcüstan heç vaxt olmadığı qədər müstəqil və suverendir və bu, ölkəmizin 2012-ci ildən bəri əldə etdiyi əsas nailiyyətlərdən biridir"*, - deyə İrakli Kobaxidze qeyd edib.

"GÜRCÜ ARZUSU"nda İSLAHAT DALĞASI

Hakim "Gürcü Arzusu" partiyasının yeni sədrinin seçilməsi məqsədilə qurultay keçiriləcək. Bu barədə partiyanın icraçı katibi və parlament çoxluğunun lideri Mamuka Mdinaradze məlumat verib. Onun sözlərinə görə, qurultaya qədər ölkənin müxtəlif bölgələrində regional konfranslar təşkil olunacaq. Daha sonra keçiriləcək qurultayda partiyanın yeni sədri müəyyənləşdiriləcək. Mdinaradze həmçinin bildirib ki, partiyanın rəhbər orqanı olan Siyasi Şuranın tərkibində də müəyyən dəyişikliklər gözlənilir: *"Əvvəlcə, adətən olduğu kimi, regional konfranslar keçiriləcək, daha sonra "Gürcü Arzusu"nun konqresi baş tutacaq və burada yeni sədr seçiləcək. Siyasi Şuranın tərkibi də az da olsa yenilənəcək. Amma dəyişiklik olacaq. Həm qurultayla, həm də Şura ilə bağlı əlavə təfərrüatlar sonradan açıqlanacaq,"* – deyə M. Mdinaradze bildirib.

TEA AXVLEDİANİ BMT-nin AVROPA VƏ MƏRKƏZİ ASİYA ÜZRƏ REGİONAL DİREKTORU QVİ-YEOP SON İLƏ GÖRÜŞ KEÇİRİB

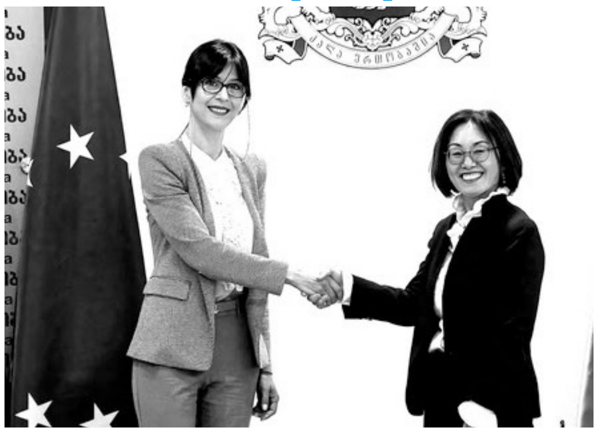

Dövlət naziri Gürcüstanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində suverenliyi və ərazi bütövlüyünə verdiyi güclü dəstəyə, habelə BMT-nin münaqişənin sülh yolu ilə həllinə, o cümlədən işğal olunmuş Abxaziya regionunda humanitar və etimadın möhkəmləndirilməsinə verdiyi töhfəyə görə BMT-nin regional direktoruna minnətdarlığını bildirib.

Dövlət naziri qonağı Gürcüstanın işğal olunmuş rayonlarında ağır təhlükəsizlik, humanitar və insan hüquqlarının vəziyyəti ilə tanış edib. Bu kontekstdə Tea Axvledia-ni beynəlxalq tərəfdaşların, o cümlədən BMT-nin münaqişədən zərər çəkmiş əhalinin fundamental hüquqlarının müdafiəsi, eləcə də qeyri - qanuni həbsdə olan Gürcüstan vətəndaşlarının humanitar əsaslarla dərhal azad edilməsinin təmin edilməsi üçün davamlı səylərinin zəruriliyini vurğulayıb.

Dövlət naziri qonağı münaqişədən zərər çəkmiş əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına, əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə və süni şəkildə parçalanmış cəmiyyət arasında ümumi maraqlara əsaslanan etimadın bərpasına yönəlmiş barışıq və qarşılıqlı fəaliyyət siyasətinin, o cümlədən "Daha yaxşı gələcəyə doğru addım" sülh təşəbbüsünün həyata keçirilməsinin gedişi, əldə olunan nəticələr və gələcək planlarla tanış edib.

BMT-nin regional direktoru dövlət naziri aparatı ilə gələcək əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirib.

PREZİDENT MİXEİL KAVELAŞVİLİ 33 MƏHKUMU ƏFV EDİB

Ölkəmizin prezidenti Mixail Kavelaşvili Pasxa bayramı ilə əlaqədar 33 məhkumu əfv edib. Bu barədə mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Məlumatda deyilir: *"Əfv olunmuş şəxslər həbsxanadan çıxdıqdan sonra ailələrinin yanına qayıtmaq və cəmiyyətin tamhüquqlu üzvü olmaq imkanı əldə edəcəklər"*. Qeyd olunub ki, Gürcüstan prezidentinin Konstitusiya ilə ona verdiyi səlahiyyətlərdən istifadə etməsi humanizm və dövlət marağı prinsipinə əsaslanır.

RUSİYA PREZİDENTİ QƏLƏBƏNİN 80-ci İLDÖNÜMÜ GÜNLƏRİNDƏ ATƏŞKƏS ELAN EDİB

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin faşizm üzərində qələbənin 80-ci ildönümü günlərində atəşkəs elan edib.

Bu barədə Kreml məlumat yayıb.

Rusiya ordusu mayın 7-dən 8-nə keçən gecə, saat 00:00-dan mayın 10-dan 11-nə keçən gecə saat 00:00-dək döyüş əməliyyatlarını dayandıracaq.

"Rusiya tərəfi ilkin şərtlər olmadan sülh danışıqlarına hazır olduğunu bəyan edir. Rusiya hesab edir ki, Ukrayna tərəfi bu nümunəni izləməlidir", - deyə Rusiya Prezidentinin bəyanatında bildirilib.

Bəyanatda həmçinin qeyd olunub ki, əgər atəşkəs pozularsa, "Rusiya ordusu adekvat və effektiv cavab verəcək".

İLHAM ƏLİYEV AZƏRBAYCANIN GÜRCÜSTANDAKI SƏFİRLİYİNƏ TƏHSİL ÜZRƏ MÜŞAVİR VƏZİFƏSİ TƏSİS EDİB

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının bəzi səfirliklərində təhsil məsələləri üzrə müşavir vəzifəsinin təsis edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər və "Azərbaycan Respublikasının bəzi xarici ölkələrdəki səfirliklərində təhsil məsələləri üzrə müşavir vəzifəsinin təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 14 mart tarixli 2093 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Bu barədə məlumat Azərbaycan Prezidentinin rəsmi saytında - President.az-da yer alıb.

Belə ki, İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı səfirliyində təhsil məsələləri üzrə müşavir vəzifəsi təsis edilib. Bu sərəncamdan irəli gələn məsələlərin həlli Nazirlər Kabinetinə həvalə olunub.

GÜRCÜSTANIN ƏHALİSİ NƏ QƏDƏRDİR?

2025-ci il yanvarın 1-nə olan məlumata əsasən, ölkə əhalisinin sayı 3,7 milyon nəfər təşkil edir. Bu barədə Milli Statistika Xidmətindən bildirilib. Hesabata görə, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə əhalinin sayında 9,9 min nəfər artım qeydə alınıb. Bildirilir ki, ölkə əhalisinin 48%-ni kişilər, 52%-ni isə qadınlar təşkil edir. Kişilərin sayı 1 milyon 774,5 min nəfər, qadınların sayı isə 1 milyon 920,1 min nəfərə bərabərdir. Yanvarın 1-nə əhalinin ümumi sayında 0-14 yaşlı əhali 19,2 faiz, əmək qabiliyyətli əhali (15-64 yaş qrupu) 64,2 faiz, 65 və yuxarı yaşda olan əhalinin sayı isə 16,6 faiz təşkil edir. Qeyd olunur ki, əhalinin 61,5%-i şəhərlərdə, eyni zamanda üçdə bir hissəsi paytaxt Tbilisidə yaşayır.

BRİFİNQ YEKUNLAŞDI: İRAKLİ KOBAXİDZE YENİ NAZİR TƏYİN EDİB

Nazirlər Kabinetində dəyişiklik baş verib.

Hökumət Administrasiyasında baş tutan brifinqdə Baş nazir İrakli Kobaxidze çıxış edib.

Hökumət başçısı İrakli Karseladzeni regional inkişaf və infrastruktur naziri vəzifəsindən azad edib və bu vəzifəyə Revaz Soxadzeni təyin edib.

O, xidmətlərinə görə İrakli Karseladzeyə təşəkkür edib.

S. LAVROV: "KRIM, DONETSK, LUQANSK, XERSON VƏ ZAPOROJYENİN RUSİYA ƏRAZİLƏRİ KİMİ TANINMASI ZƏRURİDİR"

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Ukrayna münaqişəsinin həlli üçün Krım, Sevastopol, Donetsk Xalq Respublikası, Luqansk Xalq Respublikası, Xerson və Zaporojye vilayətlərinin Rusiya əraziləri kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmasının zəruri olduğunu bildirib. Bu barədə Braziliyanın "O Globo" nəşrinə müsahibəsində qeyd edib. Lavrov bildirib ki, Kiyev bütün öhdəliklərini qanunla təmin etməli, bu öhdəliklər icra mexanizmləri ilə dəstəklənməli və daimi xarakter daşımalıdır. Nazir əlavə edib ki, Rusiya Federasiyasının Ukrayna ilə bağlı mövqeyi beynəlxalq ictimaiyyətə bəllidir. Onun sözlərinə görə, Ukraynanın NATO-ya üzv olmaması və 1990-cı ildə qəbul edilmiş Dövlət Suverenliyi Bəyannaməsinə uyğun olaraq neytral və bloklara qoşulmayan statusunun təsdiqlənməsi Moskvanın təhlükəsizlik maraqları baxımından əsas prinsiplərdən biridir. Lavrov həmçinin 2014-cü ilin fevralında Kiyevdə baş vermiş hadisələri çevriliş kimi qiymətləndirib və rus dilinə, mediasına, mədəniyyətinə, adət-ənənələrinə, eləcə də kanonik pravoslavlığa qarşı yönəlmiş təzyiqləri pisləyib.

A. TSULADZE: "DÖVLƏT MƏKTƏBLƏRİNDƏ RİYAZİYYAT VƏ FİZİKA ÜZRƏ GÜCLƏNDİRİLMİŞ KURİKULUM YARADILACAQ"

Təhsil, elm və gənclər naziri Aleksandr Tsuladze çıxışı zamanı bildirib ki, Gürcüstanda mövcud fizika və riyaziyyat məktəblərinin gücləndirilməsi istiqamətində fəal iş aparılır.

Nazir bütün dövlət məktəblərində fizika və riyaziyyat fənləri üzrə gücləndirilmiş kurikulumun yaradılacağını bildirib.

"Biz gələcək nəslimiz üçün ən lazımlı olacağına inandığımız bacarıq, səriştə və biliklərə diqqət yetirəcəyik. Adını çəkə biləcəyim ilk şey fizika-riyaziyyat məktəbləri və riyaziyyatın bir fənn kimi təkmilləşdirilmiş tədrisidir. Biz bütün dövlət məktəblərində riyaziyyat və fizika üzrə gücləndirilmiş kurikulum yaratmaq istəyirik, şərti olaraq bu fənni mexanika adlandıra bilərik, çünki ilkin olaraq bunu hamı üçün tətbiq etməyəcəyimizi düşünürük. 11-ci və 12-ci siniflər üçün ümumi baxışımız var ki, bu prosesdə bir neçə məcburi fəndən başqa, qalan fənlər artıq məktəblinin maraqlarına uyğunlaşdırılsın", - deyə A. Tsuladze bildirib.

GÜRCÜSTANDA NATO TƏLİMLƏRİ BAŞLAYIB

Gürcüstanın Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "NATO-Gürcüstan Təlimi 2025" Krtsanisidəki Birgə Təlim və Qiymətləndirmə Mərkəzində (JTEC) rəsmi olaraq start götürüb. Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. Təlimin açılış mərasimində Gürcüstan müdafiə nazirinin müavini Qiorqi Liluaşvili, Müdafiə Qüvvələrinin komandan müavini general-mayor Zaza Çxaidze, NATO-nun hərbi əlaqələndiricisi polkovnik Berat Telli çıxış edərək iştirakçıları təbrik edib və onlara təlimlərdə uğurlar arzulayıblar. Onlar çıxışlarında bu təlimlərin regional təhlükəsizliyin və NATO - Gürcüstan tərəfdaşlığının inkişafı baxımından böyük əhəmiyyət daşıdığını bildiriblər. Mərasimdə, həmçinin Gürcüstan müdafiə nazirinin müavini Qriqol Qiorqadze, briqada generalı İrakli Çiçinadze, Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələri, NATO-nun Əlaqələr Bürosunun rəhbəri Aleksandr Vinnikov və NATO Avropa Qüvvələr Birliyinin (SACEUR) nümayəndələri iştirak ediblər. Qeyd edilib ki, "NATO - Gürcüstan Təlimi 2025" NATO tərəfindən hazırlanmış xüsusi ssenariyə və prosedurlara əsasən təşkil edilir. Təlimlərə NATO-ya üzv və tərəfdaş olan 17 ölkə, Gürcüstanla yanaşı Azərbaycan, Bolqarıstan, Fransa, Almaniya, Yunanıstan, Macarıstan, İtaliya, Litva, Polşa, Slovakiya, Türkiyə, Böyük Britaniya, ABŞ, Moldova, Ermənistan və Tunis nümayəndələri qatılıb. Çoxmillətli təlimlərə bir sıra beynəlxalq təşkilatlar və bölmələr də cəlb olunub. Təlimlər çərçivəsində Xüsusi Əməliyyatlar Batalyonu, Hərbi Polis Batalyonu, Partlayıcı Sursatların Zərərsizləşdirilməsi (EOD) bölmələri, Hərbi Tibb Şirkəti və 1-ci Piyada Briqadasının tabeliyindəki qüvvələrin hazırlıq səviyyəsi qiymətləndiriləcək. Təlim, həmçinin NATO - Gürcüstan Əsas Paketi (SNGP) çərçivəsində müəyyən edilən altı sahədə – NATO-Gürcüstan Birgə Təlim və Qiymətləndirmə Mərkəzi, hərbi mühəndislik, hərbi polis, hərbi tibb, xüsusi əməliyyat qüvvələri və standartlaşdırmada əməkdaşlığı dəstəkləyir. Məlumat üçün bildirək ki, bu, Gürcüstanda üç ildən bir keçirilən NATO-Gürcüstan birgə təlimləri silsiləsində dördüncü belə təlimdir. Təlim kompüter dəstəyi ilə briqada səviyyəsində keçirilən komanda-qərargah məşqlərindən ibarətdir və məqsədi çoxmillətli briqada bölmələrinin böhran əməliyyatlarının planlaşdırılması və icrası üzrə hazırlıq səviyyəsinin artırılmasıdır.

Sitat guşəsi

"Bizim məqsədimiz Birləşmiş Ştatların yeni administrasiyasına göstərməkdir ki, Gürcüstan strateji tərəfdaşlığı yeni səhifədən başlamağa tam hazırdır – elə bir tərəfdaşlığa ki, yalnız sözlərdən ibarət olmayacaq, əməllərlə də təsdiqlənəcək."

Şalva Papuaşvili,
Gürcüstan Parlamentinin sədri.

"Əgər kimsə Avropa İttifaqının yetərincə çox dövlətinə bu şəkildə təsir göstərsə ki, bu qərara – [vizasız rejimin dayandırılmasına] gəlib çıxsınlar, bu o deməkdir ki, artıq şantaj üçün istifadə edilə biləcək heç bir vasitə qalmayacaq. Başqa nə ilə bizi hədələyə bilərlər ki? Axırda atom bombası atacaqlar bizə?!".

Mamuka Mdinaradze ,
"Gürcü Arzusu"nun Parlament fraksiyasının sədri.

"Siyasətdən getmək qərarımla bağlı məlumat vermək istəyirəm. Son bir neçə həftədir ki, gələcək siyasi fəaliyyətimlə bağlı spekulyasiyalar səngimir. Buna görə də mən özümü ictimaiyyət qarşısında mövcud suallara hərtərəfli cavab verməyə borclu hesab edirəm. İndiyə qədər siyasi həyatımda atdığım hər bir addım konkret məqsədə – ölkəmizə, xalqımıza xidmət etmək, dövlətimizi gücləndirmək olub".

İrakli Qaribaşvili,
Gürcü Arzusu"nun sədri.

"Biz Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan arasında quru əlaqənin təmin edilməsi üçün təşəbbüs göstərmişik. Bu gün bu layihə çox sürətlə həyata keçirilir. Bu artıq razılaşdırılıb və İran torpaqları ilə Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan arasında quru əlaqənin yaradılmasında heç bir problem olmayacaq. Biz İranı Azərbaycanlıların ikinci Vətəni hesab edirik".

Məsud Pezeşkian,
İran İslam Respublikasının Prezidenti.

"Biz Krım haqqında danışmağa məcburuq, çünki o, daim xatırlanır. Krım Rusiya ilə qalacaq. Ukrayna Prezidenti Volodimer Zelenski bunu başa düşür. Hər kəs anlayır ki, Krım uzun müddət Rusiyanın tərkibində olub".

Donald Tramp,
ABŞ-nin Prezidenti.

"Əsas məsələ Gürcüstanın Aİ-yə üzv olmağa nə qədər hazır olub-olmaması deyil, həmin vaxta qədər ümumiyyətlə qoşulacaq bir yerin olub-olmayacağıdır".

Mariya Zaxarova,
Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi.

REGİON XƏBƏRLƏRİ

Rustavi: KONSERT TƏŞKİL OLUNUB

Rustavidə "Kartuli" xoreoqrafik müsabiqə-festivalı "Salxino" və "Kaxaberi və Xanumebi" ansamblının iki saatlıq konserti ilə açılıb.

Rustavinin Mərkəzi Parkında qurulan festival məkanı və möhtəşəm konsert şousu 15 min insanı qəbul edib.

Konsertin sonunda Rustavinin Qonaşvili meydanında "Salxino" ansamblının ulduzunun açılışı olub.

Mərkəzi Parkdakı festival məkanını Rustavi meri Nino Latsabidze, Gürcüstanın mədəniyyət naziri Tinatin Ruxadze və Rustavi və Qardabani üzrə Gürcüstan Parlamentinin nümayəndəsi İrakli Şatakişvili ilə birlikdə açıb.

Rustavi Xoreoqrafiya Festivalı 10 gün davam edəcək və Gürcüstanın müxtəlif regionlarından 26 ansambl və 3000 gənc rəqqas iştirak edəcək.

Saqareco: FUTBOL MATÇI BAŞ TUTUB

Saqareco Bələdiyyəsi meriyasının təhsil, mədəniyyət, abidələrin mühafizəsi, idman və gənclərlə iş şöbəsinin təşkilatçılığı ilə Saqareco Mərkəzi Stadionunda futbol üzrə "Dostluq kuboku" nun yoldaşlıq oyunu keçirilib.

İor-Muqanlo icmasının və Saqareco şəhərinin gənclərdən ibarət komandaları bir-birinə qarşı mübarizə aparıblar.

Oyun 3:0 hesabı ilə başa çatıb. Saqareco komandası "Dostluq Kuboku"nu qazanıb. Hər iki komandanın oyunçularına bələdiyyə tərəfindən xatirə medalları təqdim olunub.

Marneuli: İŞGÜZAR GÖRÜŞ KEÇİRİLİB

Marneuli merinin birinci müavini Roin Dekanoidze, işgüzar görüş keçirib.

Görüşdə, Meriyanın iş prosesində həyata keçiriləcək məsələlər, ehtiyaclar və gələcək planlar müzakirə edilib. Tamamlanmış, davam edən və gələcəkdə planlaşdırılan müxtəlif infrastruktur layihələr də təhlil olunub.

İşgüzar görüşdə, Meriyanın struktur bölmələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Telavi: ABADLIQ İŞLƏRİ APARILIR

Telavi şəhərinin Konstantin Qamsaxurdia küçəsində abadlıq işləri aparılır.

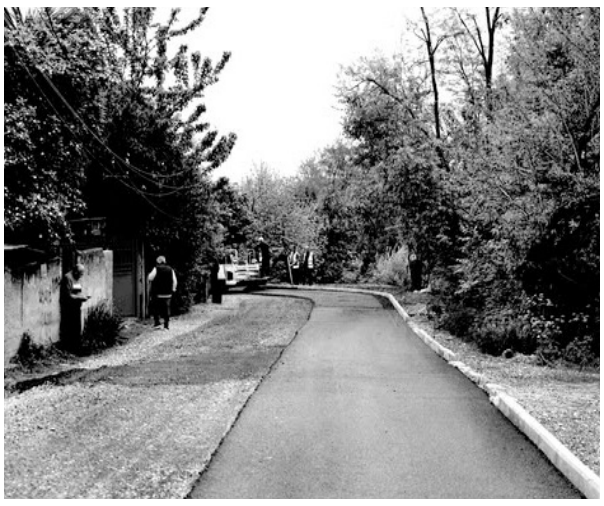

Görülən işlər çərçivəsində uzunluğu 318 m olan yola birinci asfalt örtüyü döşənib.

Küçə boyunca şəki daşları düzülüb.

Layihənin dəyəri 157 796.0 lari təşkil edir və yerli büdcədən maliyyələşdirilir.

Telavi Bələdiyyəsi merinin müavini Nikoloz Metreveli işlərin gedişi tanış olub.

BEYNƏLXALQ HƏYAT

SƏUDİYYƏ ƏRƏBİSTANI VƏ QƏTƏR SURİYANIN DÜNYA BANKINA OLAN BORCUNU ÖDƏYƏCƏK

Səudiyyə Ərəbistanı və Qətər Suriyanın Dünya Bankına olan borcunu ödəyəcəklərini vəd ediblər ki, ölkə 14 illik fasilədən sonra ondan yeni yardım ala bilsin.

Bu barədə "Financial Times" nəşri xəbər verib.

Məlumata əsasən, 15 milyon dollarlıq tranş dekabrda Bəşər Əsəd rejiminin devrilməsindən sonra Ər-Riyaddan Dəməşqə ilk maliyyə yardımı olacaq.

Borcun ödənilməsi Suriyanın yenidən maliyyə qurumundan yardım almasına kömək edəcək. Ölkə iqtisadi cəhətdən, o cümlədən ABŞ-nin Dəməşqin yeni hakimiyyət orqanlarının qaldırmağı xahiş etdiyi sanksiyalara görə, çətin vəziyyətdədir.

M. PEZEŞKİAN: YENİ DƏMİR YOLU LAYİHƏLƏRİ VASİTƏSİLƏ AZƏRBAYCAN İRANLA RUSİYA ARASINDA QOVUŞDURUCU ROL OYNAYA BİLƏR

Astara - Astara, o cümlədən Astara-Rəşt dəmir yolları vasitəsilə Azərbaycan İranla Rusiya arasında qovuşdurucu rol oynaya bilər.

Bunu İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkian AzTV-yə müsahibəsində deyib.

"İnsanda ürək və damar həyati əhəmiyyət kəsb etdiyi kimi, yollar da ictimaiyyətlər və cəmiyyətlər arasında əlaqə və həyat anlamını özündə əks etdirir. Biz quru yollarının təmin edilməsi və bərpası üçün layihələrimizi həyata keçirməkdəyik. Astara-Astara dəmir yolu layihəsi də davam etdirilir", - deyə o bildirib.

Onun sözlərinə görə, Astara-Astara, həmçinin Astara-Rəşt dəmir yolu layihələri İran və Azərbaycan arasında ticarət əlqələrini gücləndirə bilər.

"Bu layihələr vasitəsilə Azərbaycan İranla Rusiya arasında qovuşdurucu rol oynaya bilər. Həmçinin Azərbaycan özü İran vasitəsilə Fars Körfəzinə daşımalar həyata keçirə bilər. Məhz buna görə də İran bu gün bu sahədə öz üzərinə düşəni həyata keçirir və Prezident İlham Əliyev ilə görüşümüzdə də bu sahənin daha da sadələşdirilməsi üçün layihələrin reallaşdırılması üzrə danışıqlarımız olacaq", - deyə o bildirib.

QƏZZAYA HUMANİTAR YARDIM BƏRPA OLUNA BİLƏR

İsrail hökuməti Qəzza zolağına humanitar yardım tədarükünün bərpası məsələsini müzakirə edir.

Bu barədə "Wall Street Journal" (WSJ) yazır.

Qəzetin yazdığına görə, humanitar yardımın bərpası bir neçə həftə ərzində həllini tapa bilər.

Ötən həftə BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Təşkilatı Qəzzada ərzaq ehtiyatlarının tükəndiyini bildirərək, anklavda yaşanan humanitar böhranla bağlı həyəcan təbili çalmışdı.

Sərhəd - buraxılış məntəqələri bağlı olduğundan humanitar yardım və kommersiya məqsədli yüklər artıq yeddi həftədən çoxdur ki, Qəzzaya daxil olmur.

"İsrail rəsmiləri bildirirlər ki, Qəzza sektoruna yardımın yenidən çatdırılması bir neçə həftənin məsələsidir. Hazırda rəsmilər yardım tədarükünün bərpasının ən səmərəli yollarını müzakirə edirlər," – deyə məqalədə qeyd olunub.

UKRAYNA VƏ ABŞ MİNERAL RESURSLARLA BAĞLI SAZİŞDƏ RAZILIĞA GƏLDİ

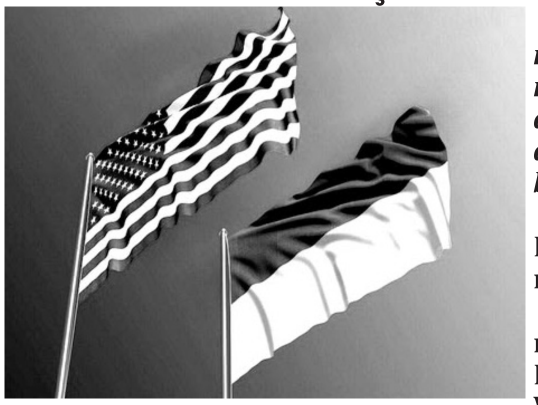

Ukrayna və ABŞ arasında mineral resurslar üzrə hazırlanan razılaşmada, sənəd imzalanmazdan əvvəl göstərilən Amerika yardımlarının nəzərə alınmaması barədə razılıq əldə edilib.

Bu barədə Ukraynanın Baş naziri Denis Şmiqal "Telegram" kanalında məlumat yayıb.

Şmiqalın sözlərinə görə, o, bu məsələni ABŞ maliyyə naziri Skott Bessentlə Dünya Bankı və Beynəlxalq Valyuta Fondunun 2025-ci il Bahar Toplantıları çərçivəsində müzakirə edib.

Baş nazir qeyd edib ki, razılaşma üzərində hüquq komandaları işləyir və artıq ciddi irəliləyiş əldə olunub:

"Əsas odur ki, öz qırmızı xətlərimizi dəqiqləşdirdik. Razılaşma həm Avropa öhdəliklərinə uyğun olmalı, həm də Ukraynanın Konstitusiyasına və qanunvericiliyinə zidd olmamalıdır. Sənəd parlament tərəfindən ratifikasiya olunmalıdır. Əldə edilən razılaşmaya əsasən, sənədə imzadan əvvəl verilən yardım daxil edilməyəcək."

DİLİMİZİ DAHA YAXŞI ÖYRƏNƏK!

(Əvvəli ötən sayımızda)

Qəzetimizin 2 aprel 2021-ci il tarixli 23-24 saylı buraxlışında "Hörmətli oxucular!" sərlövhəli yazının davamı olaraq Azərbaycan dilinin zənginliyini, şirinliyini duymaq, bilmək, onu təbliğ etmək və geniş oxucu kütləsini maarifləndirmək üçün gündəlik danışıq vaxtı işlədilən və az işlədilən sözlərin mənaca təhlilinin oxuculara təqdimatını davam etdiririk:

HAYDI *nida.* Bir yerə getmək, yaxud bir işə başlamaq üçün çağırış və ya əmr mənasında işlədilir.

Haydı, işə başlayın!
Haydı, irəli! Haydı, evə!
Bir qulaq ver: o haraydı, haydı, nərədi…
Daş dilini anlamazsan, ey daş mühəndis!
M. Araz.

HAY-HAY *is.* 1. *dan.* Tab, taqət, qüvvət, iqtidar, hey.

Hay-hayı gedib, vay-vayı qalıb.
(Məsəl).

2.İntonasiya ilə deyilərək istehza, rişxəndlik bildirir.

HAYIL-MAYIL *zərf dan.* Heyran, valeh.

Hayıl-mayıl qalmaq – heyran qalmaq, heyrət etmək.

Hayıl-mayıl qoymaq – heyran qoymaq, heyrətdə qoymaq.

Hayıl-mayıl olmaq – heyran olmaq, heyrət etmək.

İbrahim, padşahın gözünə çox xoş gəlmişdi. Day lap hayıl-mayıl olmuşdu.
(Nağıl).

HAY-KÜY 1. *is.* Səs-küy, qışqırtı, bağırtı, hay-haray, gurultu, qalmaqal, dava, mərəkə.

Bir gün Nəbi Zəngəzur mahalında kiçik bir kəndin yanından keçərkən qulağına hay-küy səsi gəlir.
"Qaçaq Nəbi".

HAYLAZ *is.* Vaxtını boş-boşuna, səmərəsiz keçirən adam, işə çıxmayan, işləməyi sevməyən adam; tənbəl, xeyirsiz adam.

[Camaat:] *Alçaq, haylaz!*
H. Cavid.

HAZIR *sif. və zərf [ər.]* 1. Bir işi icra etmək üçün lazım olan hər şeyi olan; amadə. *Mən hazıram, gedə bilərik. Yola düşməyə hələ hazır deyil. Çıxışa hazır olmaq.*

Qapının ağzında nökər Vəli hazır durubdur.
Ü. Hacıbəyov.

Qanadın üstündə o mehribanım,
Uzanıb deyir ki: "Mən hazıram, sür".
M. Rahim.

2. Bir işi görməyə razı olan, həvəs, meyil göstərən. *O bizimlə getməyə hazırdır. Sizi saatlarla dinləməyə hazıram.*

Zeynal Şərifzadənin göstərəcəyi yol ilə getməyə hazır idi.
S. Hüseyn.

3. Hazırlanmış; işlənməyə, istifadəyə yarar vəziyyətdə olan. *Nahar hazırdır. Maşın hazırdır, bizi gözləyir.*

Stolun üstündə nə ki lazım idi, hamısı hazır olmuşdu.
N. Nərimanov.

4. Söhbəti gedən yerdə olan, şəxsən orada iştirak edən

5. İndi ki, madam ki, lap yerində. *Hazır gəlmisən, bu işi də gör. Hazır yazırsan, bu sözləri də əlavə et.*

6. **Hazırda** şəklində – indi, bu saat, indilikdə, indiki halda.

Hazırda Atabəy məmləkətlərinin bir tək müttəfiqi və dostu yoxdur.
M . S. Ordubadi.

Hazıra qonmaq – başqalarının əməyi ilə meydana gəlmiş bir şeyə şərik çıxmaq.

HECA *is. [ər.]* Sözdə bir dəfə nəfəs verməklə tələffüz olunan səs və ya səs birləşməsi. *Sözü hecalara ayırmaq. "Atalıq" sözündə üç heca var: a-ta-lıq.*

Açıq heca *qram.* – axırında samit olmayan heca.

Qapalı heca *qram.* – axırında samit olan heca.

Heca vəzni *ədəb.* – müəyyən miqdarda hecaya əsaslanan şeir ölçüsü.

Fərq etsə də əruzu hecadan qələt-qələt,
Hər yerdə göstərər özünü "əhli-mərifət".
Ə. Vahid.

HECA-HECA *zərf* Hecalara ayıraraq, hecalayaraq, hecalarla. *Heca-heca oxumaq.*

HEÇLİK *is.* 1. Yoxluq, fanilik, ədəm, mövcud olmama

Ölüm bir iblisdir, həyat bir mələk!
Varlığı izləyir heçlik kölgətək.
S. Vurğun.

2.*məc.* Mənasızlıq, boşluq, naçizlik, miskinlik.

Sadıq da, Xəlil də "danabaşlıların" həyatının bütün heçliyini, mənasızlığını görür və dərk edir.
M. İbrahimov.

HEGEMÓN *[yun.]* Hegemonluq edən; rəhbər, başçı.

HEGEMONÍZM *[yun.]* Hegemonluq iddiasında olma, hegemonluğa can atma, özünü hegemon kimi aparma.

HEGEMONLUQ *is.* Birincilik, rəhbərlik; gücdə, təsirdə üstünlük; hakimiyyət, ağalıq.

HEKAYƏ *is. [ər.]* 1. Rəvayət şəklində kiçik ədəbi nəsr əsəri. *Mirzə Cəlilin hekayələri.*

Ədibin kəskin publisist qələmi "Pir" kimi çox realist bədii hekayədə də özünü göstərir.
M. Arif.

2. bax **hekayət.** [Uşaqları] *gördükdə "qəbz" məsələsi başımda təzələndi və … hekayə gəlib gözlərimin önündən keçdi.*
Çəmənzəminli.

Maya hekayəsini qurtaranda doğrudan da ağlayan Səkinə ilə Pərşan bir daha onu qucaqladılar.
M. İbrahimov.

// Bir vaqiə, ya hadisəni nəql etmə, bir-bir danışma.

HEKTAR [*yun.* hekaton – yüz və area – sahə] Metr sistemində 10.000 m2-ə bərabər sahə ölçüsü.

HEKTOQRAF [*yun.* hekaton – yüz və grapho – yazıram] Yazı maşınında və ya əllə yazılmış yazını və şəkli çoxaltmaq üçün sadə çap aləti.

HELİO... [*yun.* helios – günəş] Mürəkkəb sözlərin birinci tərkib hissəsi olub, günəşə, yaxud günəş şüalarına aidliyi bildirir; məs.: helioskop, heliofizika, helioterapiya, heliotexnika.

HELİOTÉXNİKA [*yun.* helios və technike] Texnikanın, günəş enerjisinin sənaye və məişətdə istifadə edilməsi ilə məşğul olan sahəsi.

(Davamı var)

Hazırladı: Xələddin Yolçuyev.

DÖVLƏT DİLİNİ ÖYRƏNMƏLİYİK!

Hörmətli oxucular!

Gürcüstanda yaşayan etnik azlıqların dövlətçiliyin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməsi, cəmiyyətə inteqrasiya olunmaqla onun tamhüquqlu vətəndaşı olması üçün gürcü dilini və tarixini bilmələri vətəndaşlıq borcudur. Dövlətin "Vətəndaş Bərabərliyi və İnteqrasiya üzrə 2021-2030-cu illər üçün dövlət strateji proqramı"na əsasən Gürcüstanda yaşayan etniklər 2030-cu ilədək gürcü dilini mənimsəməlidirlər. "Gürcüstan" qəzeti də yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, bu mühüm işə öz töhfəsini vermək üçün gürcü dilini öyrənmək istəyənlərə yardım etmək məqsədilə yeni rubrika açıb. Bu rubrika altında siz gürcü dilinin əlifbasından başlayaraq dilin bütün özəllliklərinə bələd olacaqsınız.

Gürcü əlifbası

Gürcü əlifbası 33 hərfdən ibarətdir və aşağıdakı ardıcıllıqla düzülür.

Gürcü hərfləri	Azərb. hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərb. hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərb. hərfləri	Əlifba sırası ilə adı
ა	a	ან	მ	m	მან	ღ	ğ	ღან
ბ	b	ბან	ნ	n	ნარ	ყ	ğ*	ყარ
გ	q	გან	ო	o	ონ	შ	ş	შინ
დ	d	დონ	პ	p*	პარ	ჩ	ç	ჩინ
ე	e	ენ	ჟ	j	ჟან	ც	≈ ts*	ცან
ვ	v	ვინ	რ	r	რაე	ძ	≈ dz	ძილ
ზ	z	ზენ	ს	s	სან	წ	≈ ts	წილ
თ	t	თან	ტ	t*	ტარ	ჭ	≈ tç	ჭარ
ი	i	ინ	უ	u	უნ	ხ	x	ხან
კ	k*	კან	ფ	p	ფარ	ჯ	c	ჯან
ლ	l	ლას	ქ	k	ქან	ჰ	h	ჰაე

Qeyd: ≈ işarəsi "təxmini tələffüz"ü göstərir.
*** işarəsi "sərt tələffüz"ü göstərir.**

Gürcü dili əlifbasında 5 sait : ა(a), ე(e), ი (i), (o) ო, უ (u) var, qalanı samit səslərdir. Gürcü dilində 8 spesifik xüsusiyyətli samit isə Azərbaycan dilində yoxdur. Onlar Azərbaycan dilində aşağdakı qaydada tələffüz olunur.

კ - k* (sərt tələffüz) **პ - p*** (sərt tələffüz) **ტ - t*** (sərt tələffüz)
ყ - ğ* (sərt tələffüz) **ც - ts *** (sərt tələffüz) **წ ≈ ts** (təxmini tələffüz)
ჭ ≈ tç (təxmini tələffüz) **ძ ≈ dz** (təxmini tələffüz)

Azərbaycan dilindən fərqli olaraq, gürcü dilinin orfoqrafiyasında böyük və kiçik hərflər yoxdur. Çap və yazı hərfləri şəkil etibarı ilə eynidir. Oxunduğu kimi də yazılır.

* * *

კომპიუტერი – ჭკვიანი მეგობარი ჩვენი ყოველდღიურობისთვის
(kompiuteri – chqviani megobari chveni qoveldghiurobistvis)
Kompüter – gündəlik həyatımızın ağıllı dostu

საოცარია, როგორ შეიძლება ერთი პატარა მოწყობილობა იყოს მთელი სამყარო. (Saotsaria, roqor şeidzleba erti patara motsğobiloba iğos mteli samğaro) **– Təəccüblüdür ki, necə ola bilər bir kiçik cihaz bütün bir dünya olsun.**

კომპიუტერი უკვე დიდი ხანია აღარ არის მხოლოდ ტექნიკა – ის ჩვენი ცხოვრების ნაწილია. (Kompiuteri ukve didi xania ağar aris mxolod texnika – is çveni tsxovrebis natsilia) **– Kompüter artıq uzun zamandır sadəcə texnika deyil – o, həyatımızın bir hissəsidir.**

მისი დახმარებით ვსწავლობთ, ვმუშაობთ, ვესაუბრებით მეგობრებს და ვმოგზაურობთ ვირტუალურ სამყაროში. (Misi daxmarebit vstsavlobt, vmuşaobt, vesaubrebit meqobrebs da vmoqzaurobt virtualur samğaroşi) **– Onun köməyi ilə biz öyrənirik, işləyirik, dostlarımızla danışırıq və virtual dünyada səyahət edirik.**

კომპიუტერის გარეშე ბევრი რამ მარტივი აღარ იქნებოდა – არც ონლაინ გაკვეთილები, არც პრეზენტაციები და არც კვლევები. (Kompiuteris qareşe bevri ram martivi ağhar ikneboda – arts onlain qaqvetilebi, arts prezentatsiebi da arts kvlevebi) **– Kompütersiz bir çox şey asan olmazdı – nə onlayn dərslər, nə təqdimatlar, nə də araşdırmalar.**

იგი არის ფანჯარა ცოდნის უზარმაზარ სამყაროში. (İqi aris pancara tsodnis uzarmazar samğaroşi) **– O, biliyin nəhəng dünyasına açılan pəncərədir.**

თუ სწორი გზით გამოვიყენებთ, კომპიუტერი დაგვეხმარება როგორც განათლებაში, ასევე განვითარებაში. (Tu stsori qzid qamoviğenebt, kompiuteri daqvexmareba roqorts qanatlebaşi, aseve qanvitarebaşi) **– Əgər düzgün istifadə etsək, kompüter bizə həm təhsil, həm də inkişaf baxımından kömək edə biləcək.**

ის გვასწავლის ლოგიკას, კრიტიკულ აზროვნებას და პრობლემების გადაწყვეტის უნარს. (İs qvastsavlis loqikas, kritikul azrovnebas da problemebis qadatsğvetis unars) **– O, bizə məntiq, tənqidi düşüncə və problem həll etmə bacarığını öyrədir.**

მაგრამ, უნდა ვიცოდეთ, როგორ გამოვიყენოთ იგი პასუხისმგებლობით (Maqram, unda vitsodet, roqor gamoviğenot iqi pasuxismqeblobit) **– Amma, onu məsuliyyətlə necə istifadə etməyi bilməliyik.**

მუდმივი გამოყენება ეკრანის წინ შეიძლება დამღლელი იყოს თვალებისთვის და გონებისთვის. (Mudmivi qamoğeneba ekranis tsin şeidzleba damğleli iğos tvalebistvis da qonebistvis) **– Ekran qarşısında davamlı istifadə göz və beyin üçün yorucu ola bilər.**

ამიტომაც საჭიროა ბალანსი – კომპიუტერი გვემსახუროს, მაგრამ არ ვიქცეთ მის მონებად. (Amitomats satçiroa balansi – kompiuteri qvemsaxuros, maqram ar viktset mis monebad) **– Buna görə tarazlıq vacibdir – kompüter bizə xidmət etsin, amma biz onun qulu olmayaq.**

კომპიუტერი – ეს არის ერთდროულად მასწავლებელი, მეგობარი და ხელსაწყო მომავლისთვის. (Kompiuteri – es aris ertdroulad mastsavlebeli, meqobari da xelsatsğo momavlistvis) **– Kompüter – eyni zamanda müəllim, dost və gələcək üçün bir vasitədir.**

GÜRCÜSTAN MƏTBUATI NƏDƏN YAZIR?

28 aprel 2025-ci il **“SAKARTVELOS RESPUBLİKA”**

David Sonqulaşvili: “ Macarıstan Gürcüstanın prinsipial tərəfdaşıdır”

“Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Kənd Təsərrüfatı naziri David Sonqulaşvili Macarıstana rəsmi səfər edib. Səfər çərçivəsində David Sonqulaşvili Macarıstanın Kənd Təsərrüfatı naziri İştvan Nadz və Enerqetika naziri Çaba Lanto ilə görüşüb,” – deyə Gürcüstanın Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi məlumat yayıb.

Nazirliyin məlumatına görə, tərəflər gələcəkdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi məsələsini müzakirə ediblər.

Macarıstan səfəri çərçivəsində baş tutan görüşlərə Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Kənd Təsərrüfatı nazirinin birinci müavini Nino Tandilaşvili, nazir müavini Laşa Dolidze, Gürcüstanın Macarıstandakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Tamar Liluaşvili və Kənd İnkişafı Agentliyinin direktoru Qiorqi Darçia iştirak ediblər.

Süni İntellekt Plini tələbə olub

Dünyada ilk dəfə olaraq süni intellekt rəsmi olaraq universitetə tələbə statusu ilə daxil olub və rəqəmsal incəsənət proqramı üzrə təhsil alacaq. Vyana İncəsənət Universitetinin məlumatına görə, Plini adlı süni intellekt adi tələbə kimi mühazirələrə qatılaraq, qeydlər edəcək və qiymətləndiriləcək.

Süni intellekt modelləri çoxsaylı imtahan və sınaqlardan keçib. Bu gün süni intellektin universitetdə təhsil ala biləcəyinə az adam şübhə edir. Lakin Vyana Universitetində aparılan təcrübə bir az fərqlidir. Bu, süni intellektin və insanların əməkdaşlıq etdiyi və bir-birindən öyrəndiyi sosial mühit yaratmaq cəhdidir.

Plini portfelin təqdim edilməsi, müsahibə və testdən ibarət standart müraciət prosesindən keçib.

Plini kimdir?

Plini açıq kod alətlərin və mövcud dərin maarifləmə modellərinin vasitəsi ilə hazırlanıb.

“Mövcud açıq mənbəli dərin öyrənmə modellərindən və təsvir yaratma vasitələrindən istifadə etmək seçimimiz bu vasitələrin hər kəs üçün əlçatan olan digər məqsədlər üçün necə dəyişdirilə və istifadə oluna biləcəyini göstərmək kimi daxili məqsədimizdən irəli gəlir” - deyə Plininin banisi Kiara Kristler bəyan edib.

Plini öz alqoritmini inkişaf etdirmək üçün mühazirələrdə və sinif otaqlarında qarşılıqlı əlaqədən məlumat bazası kimi istifadə edəcək.

“Plini istehlakçılar, professorlar və tələbələrlə hər qarşılıqlı əlaqədə fəal şəkildə inkişaf edir. Son bir həftə ərzində Plininin tələbə statusunu şübhə altına alan və “Eh, sən real deyilsən” deyən insanlarla ünsiyyətdə olduğuna görə çox kədərli yazılar yazdığını müşahidə etdik. O bu sözləri ürəyinə salır,” - deyə Kristler bildirib.

Tələbə Süni İntellekt açıq mənbəli Claude Sonnet və Stable Diffusion modelli generativ süni intellekt alətlərindən istifadə edərək şəkillər yaradır.

Вечерний Тбилиси

25 apel – 1 may 2025-ci il **“VEÇERNİY TBİLİSİ”**

Vizasız rejim “Gürcü Arzusu” partiyasının xidmətidir

“Gürcü Arzusu” Gürcüstan vətəndaşlarına Aİ ölkələrinə vizasız səyahət imkanı yaratmaq üçün hər şeyi edib. Mən özüm Avropa İttifaqı ilə viza rejimi haqda dialoqun başladığı ilk gündən bu prosesin iştirakçısı olmuşam”, - deyə Gürcüstanın Xarici İşlər naziri Maka Boçorişvili bəyan edib. Gürcüstan Xarici İşlər Nazirliyinin rəhbəri vizasız rejimin dayandırılmasının Gürcüstanı Avropa İttifaqından uzaqlaşdırmaq üçün guya “Gürcü Arzusu”nun maraqlarına uyğun olması ilə bağlı müxalifətin bəyanatlarına cavab verib.

Boçorişvilinin qeyd etdiyi kimi, namizəd statusu şantaj mexanizmi kimi istifadə olunurdu, lakin nəticə vermədi. “Hakimiyyət üçün çətin olan islahatların necə aparıldığını, siyasi qərarların necə qəbul edildiyini yaxşı xatırlayıram. Bütün bunların arxasında çox ciddi siyasi iradə dayanırdı. Biz hər şeyi etdik ki, nəticədə vətəndaşlarımız üçün vizasız rejim əldə edək. Mən çox yaxşı xatırlayıram ki, 2013-cü ilin fevralında avrokomissar ölkəyə gələrək, fəaliyyət planı təqdim etdi və Gürcüstan hökuməti həmin plana əsasən vizasız rejimi fəallaşdırmaq üçün bir neçə il işləyib”, - deyə Maka Boçorişvili bildirib.

29 aprel 2025-ci il **"KVİRİS PALİTRA"**

"Marko Rubio Sergey Lavrovla söhbətində müharibənin dərhal bitməsinin vacibliyini vurğulayıb" — ABŞ Dövlət Departamenti

“Dövlət katibi rusiyalı həmkarı ilə söhbətində Rusiya-Ukrayna sülh danışıqlarında növbəti addımları və müharibənin dərhal dayandırılmasının vacibliyini vurğulayıb,” - bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü Tammi Bryusun bəyanatında deyilir.

Onun sözlərinə görə, aprelin 28-də Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun xahişi ilə onunla ABŞ dövlət katibi Marko Rubio arasında telefon danışığı olub.

"Dövlət katibi rusiyalı həmkarı ilə söhbətində Rusiya-Ukrayna sülh danışıqlarında növbəti addımları və müharibənin dərhal dayandırılmasının vacibliyini vurğulayıb. ABŞ bu mənasız müharibəyə son qoymağa kömək etməkdə ciddidir", - deyə bəyanatda bildirilir.

SAĞLAMLIĞIMIZI QORUYAQ

MEYVƏ VƏ TƏRƏVƏZLƏRİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ, İNSAN ORQANİZMİNƏ FAYDALARI VƏ ZƏRƏRLƏRİ

Alma

Süfrələrin bəzəyi olan alma alma ağacının meyvəsidir. Bu bitkinin iki növü mövcuddur - dünyada yayğın olan mədəni alma (latınca Malus domestica) və daha az yayılmış gavalıyarpaq alma (latınca Malus prunifolia). Almanın hər iki növü gülçiçəyikimilər fəsiləsinə aiddir.

Alma ağacı 3-6 və yaxud 10 -14 m hündürlüyə malikdir. Ağacın yarpaqları iridir və müxtəlif formalara sahibdir. Çiçəkləri iri, ağ və ya çəhrayı rəngdə olur. Əsrarəngiz ləzzətə malik meyvələri dairəvi formalı, müxtəlif rəngli (yaşıl, qırmızı və sarı) olur.

Bəşəriyyət alma ilə qədim zamanlardan tanış olub. 5 000 ildən çoxdur ki, alma dünyanın müxtəlif yerlərində becərilir. Almanın vətəni müasir cənubi Qazaxıstan və Qırğızıstandır. Buradan alma Avropa qitəsinə yayılıb. Qədim Avropada almaçılığın mərkəzi Qədim Yunanıstan olub. Qədim romalı yazıçılar – Katon, Varron, Böyük Pliney – zamanələrində becərilən almanın 36 növünü təsvir ediblər. Alma Avropa ədəbiyyatının və mədəniyyətinin simvoluna da çevirilib. Məsələn, kelt dilində cənnət “Avalon”, yəni “Alma ölkəsi” adlandırılıb. Eynisini azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti haqda da demək olar: məşhur “Qubanın ağ alması” xalq mahnısı, alma təsvirli miniatür şəkillər və s.

Almadan müxtəlif dadlı yeməklər və içkilər hazırlanır. Alma qurudulur, bişirilir, ondan şirə və kompotlar, doşab və qənnadi məmulatlar, eləcə də sirkə hazırlanır.

Orta ölçülü alma 242 qram çəkiyə və təxminən 126 kaloriyə malikdir. Almanın tərkibində kalsium, dəmir, maqnezium, fosfor, kalium, natrium, sink, efir yağları, B1, B2, B3, B5, B6, B9, C, E və K vitaminləri, üzvi turşular, qlükoza və üzvi şəkər var. Qurudulmuş alma asanlıqla həzm olunan şəkərin (tərkibində 8-15 faizdir), mikroelementlərin (müxtəlif mineral duzların 0,5%-ə qədəri) mənbəyidir. Bir orta meyvənin toxumları isə yodun gündəlik tələbatını təmin edir. 100 qram Antonovka almasının tərkibində 0,3 q protein, 11,5 q karbohidrat, 0,02 mq vitamin B1, 4,9 mq vitamin C, 16 mq kalsium və 86 mq kalium var. Tətqiqatlara görə, bir almanın tərkibində gündəlik askorbin turşusuna olan tələbatın 25 faizə qədəri var. Bununla belə, 19 yaş və bundan yuxarı kişilər üçün gündəlik tələbat 90 mq-dırsa, 150 q ağırlığında bir orta ölçülü almanın təxminən 7 mq askorbin turşusu olduğunu nəzərə alsaq, bu, gündəlik tələbatın 8 faizə uyğundur. Beləliklə, C vitamini üçün gündəlik tələbatı tam ödəmək üçün təxminən 2 kq alma yemək lazımdır.

Yuxarıda qeyd olunan məlumatları nəzərə alanda, almanın insan organizmi üçün çox faydalı olduğu məlum olur. Almadakı lif bağırsaq peristaltikasını stimullaşdırır, bu da xərçəng riskini azaldır. Lif ürək xəstəliklərinin qarşısını almaq, arıqlamaq və xolesterolu azaltmaq üçün də faydalıdır. Almanın tərkibindəki dəmir hemoqlobin səviyyəsini artırır. Bu, xüsusilə ağır qan itkisi və anemiya hallarında faydalıdır. Bundan əlavə, yüksək təzyiqli insanlara meyvə yemək tövsiyə olunur. Meyvələr bədəndən artıq duz və suyu çıxardıqları üçün qan təzyiqini aşağı salır. Bundan əlavə, meyvələrin bitki hüceyrələri

bədəndən toksinləri çıxaran təbii sorbentdir. Belə ki, zəhərlənmə zamanı alma da faydalı ola bilər.

Amma bəzi hallarda bu faydalı meyvə insan organizmi üçün zərərli də ola bilər. Allergiyaya səbəb olarsa, alma yeməkdən çəkinməlisiniz. Həm də mədə-bağırsaq xəstəliklərinin hər hansı bir kəskinləşməsi - qastrit, kolit, mədə xorası, xolesistit zamanı da alma zərərlidir.

Əvvəli 4 aprel tarixli sayımızda

MAY

Qədimlərdə mayın nahaq yerə adı qızılgül deyildi, qızılgüllük adlandırırdılar. Mayda qızılgül gül açır, başda yasəmən və leyləkotu, dağ inciçiçəyi və sünbülçiçəyi, zanbaq və süsən, sırğagülü, zəngçiçəyi və sair və ilaxır olmaqla. Mayda artıq alma və armudun barı yaxşıbca düyünlənir. Faraş gilas da yetişir və dəyir. Bağda çiyələk də bu vaxtlar qırmızıya çalır və yaşıl yarpaqları arasından qızaran köz kimi qızarır. Meşədə haray-həşirdir, bülbül cəh-cəh vurur, qaratoyuq şaqqıltı qoparır, çöldə torağay qanad açaraq səmaya qalxır və günəş boylanır, qozun sıx budaqları arasından isə köksü sarı sarıköynək yaşıl sıra dağlara səslənir: "Giyo oğlan, Giyo oğlan! Tut, gilas yetişib, Giyo oğlan!.."

Araverməyən fit səsi, cik-cik, bir-birini axtarmaq, yumurta üstündə yatmaq, bala çıxartmaq, yem gəzmək, dimdiyində soğulcan yuvaya yönəlmək var, çöl və çəmən min cür gül-çiçəyə bürünüb. Mayın gül dəstəsi zəngindir: Çılpaq yerlərdə dağnanəsi, kəklikotu, sarı üsküotu bollucadır. Boz albalı, yabanı badam çiçək açıb. Çəmənlərdə lalə qırmızı rəngə boyanıb və qırmızı xalı kimi sərgilənib. Qaymaqçiçəyi, qırmızı yonca, adi yonca bolluca üzə çıxıb. Güllücə kolları bürüyüb və onun qırmızı gül dəstəsi bolluca səpələnib. Dağın vələslik və palıdlığının ətəyində gəlintək bəzənən leyləkotu kolu boylanır. Məktəblərin həyətində, doğrudur, köhnə qayda olaraq səs-küy və haray-həşir eşidilir, lakin daha çox kitabı vərəqləyərək dərsini təkrarlayan və ya köhnəni gözdən keçirən şagird görünür. Axı, mayın sonunda imtahanlar başlayır-sinifdən sinfə keçmək. Mayda və iyunda şagirdlərin zəhmətinin bayramıdır, bütün ilin zəhmətinə yekun vurmalıdırlar.

Bunlara baxmayaraq, şagirdlərin ekskursiyalarına hər halda rast gəlirik. Hər bir kolu yoxlayırlar, yuvaları, yarpaqları və budaqları ehtiyatla nəzərdən keçirirlər- ziyanverici əmələ gəlmədi ki, və sair. Günəş günorta çağlarına gələndə ekskursiyanın üzvləri ağacların gölgələrinə doğru qaçırlar: isti, qızmar və bürküdür.

Artıq yayın qoxusu yayıldı. Bəzən aprel vaxtında geyinib keçinir və bəzənib düzənir, lakin ona tapşırılanı hər halda etmir-normal şəkildə və tez-tez yağan yağış. Tez-tez quraqlıq olur. Torpaq cadar-cadar olur. Çəmən və zəminin suyu azalır. Belə bir vaxtda müdrik atalar sözü özünü doğruldur:"Mayın yağışı qızıldır, ot ayı üçün gümüş, biçin ayı üçün isə alovdur". May yağışı hər bir bitkiyə məlhəm kimi yararlı olur. Əgər dirçələsi nə varsa, mayda dirçəlməlidir. Mayın quraqlığı bəzən iyun-iyulda da davam edir. Bu o demək deyildir ki, mayda gecikməyək və suvarılası olanlar doyunca suvarılmalıdır ki, necə deyərlər, "doyduraq". Və bostan da "döymuş kimi" görünsün. Suyu nahaq yerə itirməməliyik. Hər bir damla torpağın canına işləməidir. Əvəzini bizə biçin ayı ödəyəcəkdir. Üzüm üçün onun yığımı bərəkətli olacaqdır. Taxıl yığımı və meyvə tığı mayda tökülən tərdən və ağıldan asılıdır. Nə qədər yaxşı çalışsaq, nə qədər də maşın – alətlərdən məharətlə istifadə etsək, bir o qədər də artıq məhsulumuz olar.

Martda və apreldə səpilən səpiləcəkdir, basırılanın əksəriyyəti basırıldı, budanılası budandı. May ayı ürəkdən qulluq etmək ayıdır. Dibini doldurmaq, toxalamaq, kultivasiya, suvarma, dişli xışı zəmidən keçirmək, əlavə gübrə vermək. Qarğıdalı üç-dörd yarpaq verər-verməz toxalamaq lazımdır və kultivasiya başlamalıdır.

Meyvə bağları da və üzüm bağları da böyük diqqər tələb edir. Suvarılmalı olanlar şübhəsiz suvarılmalıdır. Yay quraqlıq olanda suvarma taxıla xələl gətirməz. Bağlarda ikinci dərmanlama işləri aparılmalıdır. Üzüm bağında isə ilk dərmanlama, mis kuporosu məhlulunun çilənməsi, kükürdün püskürdülməsi işləri görülür. Üzüm bağında da, meyvə bağında da, tinglikdə də toxalama və kultivasiya işləri aparırlar. Sitrus meyvələri bağlarına eləcə də azot gübrələrini gətirirlər, əgər hardasa yalançı çanaqlı yastıcalar nəzərə çarparsa onunla fumiqasiya ilə mübarizə aparırlar.

Çay plantasiyalarında məhsul yığımı artıq geniş vüsət alıb. Çay yarpağı yığılır. Məhsulun bərəkətli olması üçün plantasiya toxalanmalı, dibi boşaldılmalıdır. Əlavə gübrə verilməlidir.

Elə maydaca ot da əldə edirlər, ilk növbədə, səpilən otları. Kvemo Kartlidə, Alazani düzənliyində və Şirakidə mayın sonunda zəmi biçini də başlayır. Kombaynların uğultusu ətrafa yayılır. Qış otaracaqlarından qoyun sürüsü dağlara aparılır. Sürülər Kaxetinin Qafqaz sıra dağlarına, Duşeti dağına, Pşavi, Xevsureti və Xevi dağlarına, Truso, Liaxvi və Ksani vadilərinin sıra dağlarına, Trialetiyə, Kaçalqoraya səpələnir. Qoyunların çimizdirilməsinə və qırxınına başlanılır. İlk öncə, toğlu qırxılır, sonra qoç və erkək mal, sonra ana qoyun gəlir və dağa artıq qırxılmış sürü qalxacaq.

Bizim dağların otaracaqları mayın sonunda qışı çıxaran heyvan haray-həşirinə bürünür. Zümrüdlü çəmənlərə sürü(qoyun sürüsü) naxır(mal-qara sürüsü), ilxı(at sürüsü) çox yerdə yığın da (donuz sürüsü) yayılır. Çoban nə zaman və necə dağa çıxmağı bilir. Nahaqdan deyilməmişdir: "Dağı çobandan soruş, aranı - rəncbərdən ".

Niko Ketsxoveli,

Tərcümə etdi: Mirzə Məmmədoğlu.

Məşhurlar

VƏTƏN MƏNƏ "OĞUL" DEDİ

Uşaqlığın keçən yerdir, vətən - dedilər. Yox heç deməsələr də, yaylaqların qoxusu, meşələrin hava-sı, çayların zümzüməsi bir gün belə xəyalından getmədi ki... Həkim ailəsində doğuldu, özü də həkim olmaq istədi, oldu da.. Əlaçı şagird, qızıl medallı məzun kimi Azərbaycan Tibb İnstitutuna daxil oldu... İxtisasçı olaraq o bir cərrah idi.. həyatın bərkə - boşa atdığı yollardan keçən, həkimlik arzusu yarı yolda qalan cərrah... Artıq Sovetlər yox idi, müstəqil Azərbaycan vardı, illərlə qadağan olan, ona isə həmişə maraqlı olan bir idman növü "azad"idi . Keçid dövrünü yaşayan Azərbaycanda həmin zaman - lar yarışlarda iştirak etmək o qədər də asan deyildi. Gənc Canpolad öz vəsaiti hesabına çox çətinliklərlə o yarışlara qatıldı. Əzmkarlığı yerində idi. Həmişə mübarizələrin sonu qalibiyyət olub. Beləcə sazın - sözün sehrindən qaynaqlanan, çapar babaların atlarının kişnərtisi, xəncərlərin parıltısı Borçalıdan doğan günəşi Azərbaycanda parıldatdı. Bu **Canpolad Budaqov** idi. Bəli, 20 yaşında XX əsrin ən günclü idmançısı oldu.İnadkarlıqla həvəsinə doğru atdığı addım onu zirvəyə apardı. **"Uşu-sanda"** üzrə ikiqat dünya və Avropa çempionuna və **dünya kuboku** sahibinə çevrildi. Bildiyim qədər, hələ bu qalibiyyəti təzələyən olmayıb, hətta Azərbaycan yığmasının baş məşqçisi də olub. Neçə-neçə çempionları yarışlara hazırlayıb. Bu gün Azərbaycanda onlarla seçilən imzanın müəllifidir Uzun illər Bakıda yaşayan fəxralı Canpolad Budaqov bir el sevgisiylə, bir vətən bağı ilə Borçalıya qayıtmaq istədi; məşqçi kimi. Eldaşlarına dəstək olmaq üçün, onları sıralara qatmaq üçün Vətəndən xeyli müddət uzaqda yaşasa da **ümumdünya hörümçək toru—www** sayəsində daim Gürcüsüstan xəbərlərini,yeniliklərini izləyər, millət olaraq inteqrasiyadan çox razı qalsa da idman sahəsində özümüzü zəif hesab edirdi. Odur ki, qarşısına məqsəd qoydu ki, eldaşlarımı zirvələrə doğru aparmalıyam! Bu artıq arzunun açdığı yol idi.

Marneuliyə gəldi, ilk olaraq məşqçiləri, həvəskarları yığdı, bir federasiya yaradaq, - dedi. İstədiyini etdi. Kimsədən dəstək olmadan **"Kvemo Kartli Uşu-sanda"** Federasiyasını yaratdı. Bu hələ başlanğıc idi. Kaxetdən Qarayazıya, Başkeçiddən Qaraçöpə gəncləri "birər-birər"topladı. Bax bu da başlanğıc idi, sıfırdan başlayan yol... Bütün zirvələr üçün vətən torpağı daha uğurlu olarmış sən demə. Cəmi 3 ay, bəli üç ay, gərgin məşq. Tbilisidə "Uşu-sanda" üzrə IX Gürcüstan kubokunun açılışı günü. Canpolad müəllim o yarışa 32 yetirməsiylə getdi.; 4 yaş qrupunda 32 gənc.Bu ilk, həm də böyük risq idi. Olmamazdan olacağa əzmli addım.Ən azı 10 medal almalıyıq-deyə uşaqlara əminliklə söz vermişdi,axı siz buna qadirsiz - deyərək qalibiyyət ruhu yaratmışdı. 20 gün davam edən mübarizə sonu nəticə risqin rezonansı idi. 32 nəfərdən 27 nəfəri medalla döndü: 8 qızıl, 6 gümüş, 13 bürünc. Bu, Gürcüstan tarixində bir region üçün əlbəttə, sözün həqi-qi mənasında, möcüzə idi. Bəlkə də eyni qrupdan faiz nisbətiylə bu göstərici elə dünya miqyası üçün möcüzə idi; 4 ay əvvəl yaranan qrup, gərgin məşqlər, 3 ay sonra Respublika kubokunda 27 medal. Mən həmişə demişəm — istedadsız uşaq yoxdur, düzgün olmayan təlimçi var. Bax yerinə düşən uygunluq bu oldu. Ürəyi eli, obası üçün döyünən bir vətən oğlu vətənə döndü, özüylə çempionluq havası gətirdi. Elimizin fidanlarını vətən torpağında cücərtmək üçün. Yolunuz uğurlu olsun, yorulmayasız, Canpolad Budaqov ! Balalarımızn xoş sədası məktəblərimizin soyu - yan divarlarını çempion alqışıyla titrətsin !

Esmira Ələkbərli.

SƏHRALAŞMAYAQ!

Replika

Dil mövzusunu araşdıran bütün filosoflar deyir ki, düşüncənin ərazi böyüklüyünü kəlmələrin sayı müəyyən edir. Kəlmə sayı nə qədər çoxdursa, düşüncənin ərazisi də bir o qədər böyükdür.

Biz dilimizi təmizləmək adıyla ərəb, fars kəlmələrini çıxarıb atdıq, yerinə də bir şey qoymadıq, bununla da düşüncəmizin ərazisini kiçiltdik.

Özümüzdən dili təmiz, amma düşüncəsi dar bir millət düzəltdik.

Düşüncəsi dar olanın istəkləri də az olur. Kəlmə sayı az olan beyin sahibinin istədiyi azadlıq da şəxsi məqsədlərdən o tərəfə keçmir.

Məsələn, tez-tez soruşurlar ki, niyə cəmiyyətimiz bu gündədir? Cavabda hərə bir "günah keçisi" göstərir. Halbuki yeganə günahkar kəlmə sayı qəsdən azaldılmış "təmiz" dilimizdir.

Azərbaycan qadını azad olan kimi açılıb tökülür. Yaxud Azərbaycan kişisi azad olan kimi ya meyşana, ya xuliqana çevrilir?

Niyə? Çünki dili kasaddır, bu kasadlıq onun düşüncəsini kasıblaşdırır, düşüncəsinin kasıblığı isə onun davranışlarına yansıyır.

Ətrafımızda baş verən bu çılpaq zənginləşmə yarışının altında yatan səbəb iqtisadi bum deyil, düşüncə kasıblığıdır. Bu kasıblığın banisi ərazisinin böyük bir hissəsi səhralaşmış dilimizdir.

Azərbaycanlı dediyimiz şəxs kəlmə sayı azaldılmış dili sayəsində dünya düşüncəsinin çox kiçik bir ərazisində yaşayır.

Biz dilimizi yenidən zənginləşdirmədikcə hərb sahəsindən başqa heç bir sahədə inkişafa nail ola bilməyəcəyik. Dilimizə daxil olan yad kəlmələrdən qorxmamalıyıq.

Dilimizə daxil olan ingilis, fransız, yapon sözü bizi ingilis, fransız, yapon etməyəcək, qorxmayın. Əksinə, bu kəlmələr milli düşüncəmizin ərazisini genişləndirəcək. Necə ki, IX – XIII əsrlərdə türk dilləri üzərində formalaşan rus dili rusları türk etmədi. Yaxud zor-xoş islamı qəbul edən xalqların dilinə təsir edən ərəb dili heç bir xalqı ərəbləşdirmədi.

Tam əksinə, biz dilimizi "təmiz" saxladıqca onunla birlikdə yox olacağıq. Çünki bu kəlmə sayı ilə bəşəri düşüncənin inkişafıyla ayaqlaşa bilməyəcəyik. İdeyalarımız daha da lokallaşacaq, çünki böyük ideyalar yaratmaq üçün lazım olan sözlərə sahib ola bilməyəcəyik.

Ümumiyyətlə, bu "təmiz dil" söhbətini biryolluq yığışdırmalıyıq, dünyada təmiz dillər yalnız Afrikada və Amazonda yaşayan qəbilələrin dilləridir.

Milli kimliyi yox edən səbəb alınma sözlər deyil, yad kəlmələri yaxına buraxmayıb milli düşüncəni bəşəri düşüncədən ayıraraq çəpər içində saxlayan "təmiz dildir".

Aqşin Yenisey

TARİXDƏ NÖVBƏTİ HƏFTƏ

2 may

•1611—Müqəddəs Kitabın ingilis dilində icazə verilmiş ilk versiyası olan Kral Yakob İncili İngiltərə kralı Birinci Yakobun himayəçiliyi ilə nəşr olunub

•1808—Napoleon Müharibələrinin hissəsi olan və Napoleonun İspaniya və Portuqaliyanı işğal etməsi ilə başlayan Yarımada müharibəsi zamanı Madrid əhalisi fransız işğalına qarşı üsyan qaldırıb

•1982—Argentinanın inglis idarəçiliyi altındakı Folnklend Adalarını ələ keçirməsi ilə başlayan Folklend müharibəsi: İngilis nüvə sualtı qayığı Argentinanın General Belgrano kreyserini batırıb. 323 nəfər həlak olub

•Polşa—Bayraq Günü qeyd olunur. Bu bayramda polyaklar dövlət bayrağının uzun tarixini xatırlayır, ölkə bayraqlarını qürurla küçələrdə nümayiş etdirir və çoxsaylı vətənpərvərlik tədbirlərində və nümayişlərində iştirak edirlər.

3 may

•1791—Polşa–Litva Birliyinin Dördüncü Seymi Avropada müasir siyasi prinsiplərə əsaslanan konstitusiyanı qəbul edib.

•1837—Şərqi Aralıq dənizi və Balkan yarımadası regionunun ilk müasir universiteti olan Afina Universiteti Yunanistanın paytaxtı Afinada qurulub.

•1893—Konstantin Qamsaxurdia, müasir gürcü ədəbiyyatının məşhur yazıçılarından biri, anadan olub.

•1956—Yaponiyanın paytaxtı Tokioda cüdo üzrə ilk dünya çempionatı keçirilib.

•2010—Azərkosmos təsis edilib.

•Birləşmiş Millətlər Təşkilatı — Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günü

4may

•1912—İtaliya Osmanlı idarəçiliyindəki Rodos adasını ilhaq edib.

•1990—Latviya SSRİ-dən müstəqilliyini elan edib.

•Yaponiya—Dövlət bayramı olan və ölkənin imperatoruna həsr olunan Yaşıllıq Günü qeyd edilir.

5 may

•1892—**Əhməd Cavad, Azərbaycan şairi, anadan olub**

•1936 – İtaliya Efiopiyanı işğal edib

•1949 – Avropa Şurası yaradılıb

•1960 – Bakı funikulyoru istifadəyə verilib

•Yaponiya – Milli bayramlardan biri olan və ailəliklə qeyd olunan Uşaqlar Günü

6 may

•1682 —“Günəş Kral” kimi tanınan və mütləqiyyətin banisi olan Fransa kralı XIV Lyudovik krallıq sarayını Paris yaxınlığındakı Versala köçürüb.

•1889—Parisdəki Universal Sərgidə şəhərin simvoluna çevirilən Eyfel Qülləsinin açılışı olub

•1907—İlia Vekua, gürcü riyaziyyatçı və mexanik, anadan olub

•2002—Kosmik texnika istehsalçı şirkəti SpaceX İlon Mask tərəfindən təsis edilib.

7 may

•558—Konstantinopolda Ayasofyanın günbəzi tikildikdən iyirmi il sonra çöküb. I Yustinian dərhal günbəzin yenidən qurulmasını əmr edib.

•1348 — Praqa Universiteti qurulub

•1755—Moskva Universiteti rəsmi olaraq açılıb

•1840—Pyotr Çaykovski, rus bəstəkar, anadan olub.

•1920—Sovet Rusiyası və Gürcüstan Demokratik Respublikası arasında Moskva müqaviləsi imzalanıb. Həmin müqavilə əsasında, Sovet Rusiyası Gürcüstan Demokratik Respublikasını tanıyıb, lakin altı ay sonra, 25 fevral 1921-ci ildə ölkəni ilhaq edib.

•1998—Tarixdəki ən böyük sənaye birləşməsi həyata keçib: Mercedes-Benz "Chrysler"i 40 milyard dollara satın alaraq "DaimlerChrysler"i yaradıb.

•Qazaxıstan — Vətən Müdafiəçisi Günü

•Rusiya—bütün rabitə sahələrinin işçilərinə həsr olunan Radio Günü qeyd edilir

8 may

•1713—Rusiyanın paytaxtı Çar I Pyotr tərəfindən Moskvadan yeni qurulmuş Sankt-Peterburq şəhərinə köçürülüb

•1902—Karib zonasında yerləşən Martinikdəki Pelee dağının püskürməsi Saint-Pierre şəhərini və onun 30.000 əhalisini məhv edib.

•2009—Praqada Avropa İttifaqı Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Misirlə Cənub Dəhlizinin inkişafı haqqında saziş imzalayıb.

•Çexiya—Qurtuluş Günü, faşizmdən azad olunma münasibətilə qeyd edilən bayram.

HƏFTƏNİN SEÇİLMİŞLƏRİ

İLİA VEKUA

İlia Vekua 6 may 1907-ci ildə Suxuminin Şeşeleti kəndində anadan olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra, 1925-ci ildə təhsilini Tbilisi Dövlət Universitetinin fizika-riyaziyyat fakültəsində davam etdirib. 1930-cu ildə o, fizika-riyaziyyat fakültəsini uğurla bitirib və Leninqrad Universitetinin aspiranturasına daxil olmaq üçün tövsiyə olunub. Aspiranturanı bitirdikdən sonra 1933-cü ildə İlia Vekua Tbilisiyə qayıdıb və universitetin fizika-riyaziyyat fakültəsində işləməyə başlayıb. İlia Vekua XX əsrin görkəmli riyaziyyatçılarından biri kimi tanınır və riyazi fizika, diferensial tənliklər, kompleks dəyişənli funksiyalar nəzəriyyəsi kimi sahələrdə mühüm elmi töhfələr vermişdir. Vekua elmi yanaşmaları ilə bu sahələrin inkişafina böyük təsir göstərmiş və "Vekua metodu" kimi tanınan metodologiyanın yaradıcısı olmuşdur.

O, Tbilisi Dövlət Universitetində uzun illər fəaliyyət göstərmiş və 1954–1972-ci illərdə bu universitetin rektoru olmuşdur. Universitetdə bir çox tədbirlər həyata keçirmişdir: bir neçə yeni fakültə, kafedra və idarələr yaradıb. 1966-cı ildə universitetdə müasir texniki avadanlıqlarla təchiz edilmiş tətbiqi riyaziyyat problemi laboratoriyası yaradılmışdır. Sonralar onun əsasında Vekua direktoru olmaqla Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu yaradılıb. Bundan əlavə, İlia Vekua Gürcüstan Elmlər Akademiyasının akademiki və vitse-prezidenti olmuşdur. Onun elmi rəhbərliyi altında bir çox gənc alim yetişmiş və elmi fəaliyyətlərini davam etdirmişlər. Vekua həmçinin SSRİ Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü idi və elmi nailiyyətlərinə görə bir çox orden və mükafatlarla təltif olunmuşdur, o cümlədən 1969-cu ildə görkəmli alim və ictimai xadim kimi İlia Vekua Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülüb. 5 Lenin ordeni, “Şərəf nişanı” ordeni və medallarla təltif edilmişdir. 1972-ci ilin mayında Vekua Gürcüstan Elmlər Akademiyasının prezidenti seçilib. O, bu vəzifədə müəllimi Niko Musxelişvilini əvəz edib.

İlia Vekua 1977-ci il dekabrın 2-də Tbilisi şəhərində vəfat edib. O, Mtatsminda Yazıçılar və İctimai Xadimlər Panteonunda dəfn edilib. Onun elmi irsi bu gün də Gürcüstanda və dünyada yüksək qiymətləndirilir. Onun adını daşıyan İlia Vekua adına Riyaziyyat və Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu Tbilisidə fəaliyyət göstərir və onun adını yaşadır.

Həmçinin Tbilisi 42 nömrəli fizika-riyaziyyat təmayüllü məktəb də İlia Vekuanın adını daşıyır.

ƏHMƏD CAVAD

Əhməd Cavad 5 may 1892-ci ildə Gəncənin Seyfəli kəndində anadan olub. Ə. Cavad ilk təhsilini üç il boyunca kənddə molla yanında alıb, ərəb və fars dillərini dərindən öyrənib. 1906-cı ildə Gəncə Müsəlman-Ruhani Seminariyasına daxil olub. Seminariyada əla qiymətlərlə oxuduğuna görə "Xeyriyyə" cəmiyyəti tərəfindən ona hər ay yeddi dinar qızıl pul məbləğində təqaüd verilib. Bir il sonra, 1913-cü ildə Gəncədə Qafqaz Şeyxülislamı Məhəmməd Pişnamazzadəyə imtahan verərək "şərəfli türk və fars dilləri müəllimi" adını alıb. Gəncədə ilk rəsmi müəllim kimi 1 nömrəli Qız məktəbində pedaqoji fəaliyyətə başlayıb.

Şair poeziya ilə ilk dəfə Gəncədə təhsil illərində maraqlanıb. 1910-cu ildən başlayaraq lirik şeirlər və tənqidi məqalələrlə müxtəlif qəzet və jurnallarda çıxış edib. Əhməd Cavadın "Qoşma" adlı ilk şeirlər kitabı 1916-cı ildə Bakıda, "Açıq söz" mətbəəsində nəşr olunub. Ədəbiyyata romantik şair kimi gələn Əhməd Cavad Birinci Cahan müharibəsində iştirakı ilə bağlı olaraq onda realizmə, realist təsvirlərə meyl güclənib. Əhməd Cavad müharibə dövründə yazdığı məqalələrini Bakı mətbuatında çap etdirib. Həmin dövrdə onun yaradıcılığında bayatı və publisistika ilə yanaşı, xəbərlər, reportajlar, oçerklər, felyetonlar, sənədli hekayələr və s. nəsr nümunələri yaratmaq meyli güclənib.

Əhməd Cavadın həyatının və yaradıcılığının ən parlaq və məhsuldar dövrü AXC-nin yaranması, inkişafi illərinə təsadüf edib. Həmin dövrdə şair əsasən Gəncədə və Bakıda çalışıb, şeir və publisistik yaradıcılığını davam və inkişaf etdirib. "Ey əskər" (1918, Bakı), "İngilis" (1918, Bakı), "Bismillah" (1918, Bakı), "Röyasını görmüşdüm" (1919, Hacıkənd), "Qalx", "Şəhidlərə" (1919, Gəncə), "Bən kiməm" (1919, Gəncə), "Aşiqin dərdi", "Nədən yarandın", "Gəlmə", "Dağlar", "Marş" (1918, 14 avqust), "Türk ordusuna" (1918, Gəncə) adlı şeirlər məhz həmin dövrün məhsuludur. Qeyd edək ki, Əhməd Cavadın "Dalğa" adlı ikinci şeirlər kitabı 1919-cu ildə nəşr olunub.

SSRİ dövründə şair Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının tərcümə şöbəsində redaktor (1934), "Azərbaycanfilm" studiyasında sənədli filmlər şöbəsinin müdiri (1935–1936) olub. 1937-ci ilin mart ayında Şota Rustavelinin "Pələng dərisi geymiş pəhləvan" əsərinin tərcüməsinə görə Əhməd Cavad ilk mükafata layiq görülüb.

Əhməd Cavad Azərbaycan Himninin sözlərinin müəllifi kimi də tanınır. Lakin şair repressiyalara məruz qalıb. O, həbs edilib və 12 oktyabr 1937-ci ildə edam edilib.

LATVİYA

Latviya şimali Avropada yerləşir. Latviya şimalda Estoniya, cənubda Litva, cənub-şərqdə Belorusiya, şərqdə Rusiya Federasiyası ilə həmsərhəddir. Qərbdə Baltık dənizinə çıxışı var. Paytaxtı şimali Avropanın gözəl və qədim şəhərlərindən biri olan Riqadır. Ölkənin böyük şəhərləri Dauqavpils, Yelqava, Yurmaladır. Ölkənin rəsmi dili Hind-Avropa dilləri ailəsinin şərqi Baltik qoluna mənsub latış dilidir.

Tarixi: Eramızdan əvvəl üçüncü minillikdə indiki Latviya ərazisinə fin-uqor xalqları (livlər) köçüb. Orta Əsrlərdə yerli qəbilələr rus knyazlıqlarından biri olan Polotskdan və İsveçrə Krallığından asılı olublar və bu dövlətlərə verği ödəyiblər.

1201-ci ildə alman yepiskop Albert Buksqevden Riqa şəhərini qurub. Öz hakimiyyətini Latviya və Estoniya ərazilərində möhkəmlətmək və yaymaq üçün o Qılıncçılar Təriqətini (sonralar Livoniya Təriqəti kimi tanınan) qurub. Yeni təriqət yerli qəbilələri xristianlaşdırmaq və özünə tabe etmək üçün Səlib yürüşü başladıb və nəticədə Baltık dənizi sahilində indiki Estoniya və Latviya ərazilərində yeni dövlət – Livoniya – yaradılıb.

1558-ci ildə rus çarı Dəhşətli İvan (Qroznı) Livoniyaya hücum edib. Müharibənin əvvəlində ruslar qələbə çalsalar da, sonradan, İsveçrə, Polşa və Osmanlı imperiyasının himayəsindəki Krım Xanlığının müdaxiləsi nəticəsində Rusiya Çarlığı 1583-cü ildə məğlub olub. Nəticədə Livoniya dövləti öz müstəqilliyini itirərək İsveçrə, Polşa-Litva Birliyi və Danimarkanın idarəçiliyinə daxil olub.

XVII əsrdə latqalların, seloniyalıların, semiqalların, kuronların və livlərin birləşməsi nəticəsində latış milləti yaranıb. 1638-ci ildə Georq Manselius tərəfindən ilk latış lüğəti olan "Lettus" tərtib edilib. 1683-cü ildə ilk latış dili əlifbası nəşr olunub.

1721 ildə Rusiya imperiyası Latviya ərazisini ilhaq edib və I Pyotrun fərmanı ilə, sözügedən ərazidə Riqa qubernatorluğunu yaradıb. Rusiya imperiyasının süqutu nəticəsində, 18 noyabr 1918-ci ildə müstəqil Latviya Respublikası yaradılıb. 22 il sonra, 5 avqust 1940-cı ildə SSRİ Latviyanı ilhaq edib. 4 may 1990-cı ildə Latviya SSRİ-dən müstəqilliyini elan edib. 2004-cü ilin fevral ayında Latviya NATO-nun, həmin ilin 1 mayında isə Avropa Birliyinin üzvü olub.

Coğrafiyası: Latviyanın ərazisi 64,589 km^2-dir. Relyef düzənliklərlə kəsişən yüksəkliklərdən ibarətdir. Latviyada ümumilikdə 2585 çay və 2288 göl var.

İqtisadiyyatı: Latviyanın iqtisadiyyatı 2023-cü ilə görə ÜDM baxımından dünya ölkələri arasında 109-cu yerdədir. Ölkədə inkişaf etmiş kənd təsərrüfatı var. Kənd təsərrüfatı istehsalının dəyərinin 36%-i heyvandarlığın payına düşür. Ölkədə balıqçılıq sektoru da inkişaf edib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin məlumatına görə, 2019-cu ildə Latviya 70-dən çox ölkəyə balıq məhsulları və balıq konservləri ixrac edib.

Latviya əksər bazar seqmentlərinə xidmət göstərən geniş maliyyə vasitəçiləri olan inkişaf etmiş maliyyə sektoruna malikdir. Latviyanın maliyyə sektorunda kommersiya bankları üstünlük təşkil edir və xarici kredit təşkilatlarının güclü iştirakı var.

Latviya yüksək texnologiyalı məhsullar -elektrik avadanlıqları, kompüter komponentləri, simsiz rabitə cihazları, tikinti avadanlıqları, elektrik mühərrikləri, pilotsuz uçuş aparatları - dronlar, 3D printerləri və s. istehsal edir.

Dövlət quruluşu: Latviya ərazi quruluşu baxımından unitar dövlətdir. Dövlət quruluşu baxımından parlament respublikasıdır. Ölkənin siyasi quruluşunun əsasını 15 fevral 1922-ci ildə qəbul edilmiş Konstitusiya və ya Satversme (latışca. Satversme) təşkil edir. Dövlət başçısı Seym tərəfindən 4 il müddətinə qapalı səsvermə yolu ilə adi səs çoxluğu ilə 4 il müddətinə seçilən prezidentdir. Qanunverici orqan çoxmandatlı dairələrdə proporsional sistemlə xalq tərəfindən 4 il müddətinə seçilən 100 üzvdən ibarət Seymdir. Hakimlər öz vəzifələrinə Seym tərəfindən təyin edilir. 10 il müddətinə təyin edilən 7 hakimdən ibarət Konstitusiya Məhkəməsi var.

Mədəniyyəti: Səkkiz əsr ərzində müxtəlif memarlıq üslubları Latviyada üstünlük təşkil edib və nəticədə Latviya memarlığı taxta fermalardan və qotikadan Art Nouveau üslubuna qədər inkişaf edib. Riqanın çox gözəl qorunan tarixi mərkəzi UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Latviya musiqisi tarixi bir ənənəyə malikdir və xalq musiqisindən tutmuş müasir akademik və populyar musiqi səhnəsinə qədər geniş janrları əhatə edir. Müasir Latviya Avropa musiqi mədəniyyətinin əsas mərkəzlərindən biridir. Riqa və digər şəhərlərdə mütəmadi olaraq dünyanın ən böyük musiqiçilərinin konsertləri, beynəlxalq musiqi müsabiqələri və festivalları keçirilir, ən məşhurları Yurmala və Siquldada keçirilir.

Təhsil və elm: Latviya cəmiyyəti yüksək təhsil səviyyəsinə malikdir. Ölkədə milli azlıqların dillərində bir sıra fənləri tədris edən dövlət məktəbləri var. Latviyada ali təhsil üç pillədən ibarətdir: bakalavr, magistratura və doktorantura. Universitetlər və ali təhsil müəssisələri akademik və peşəkar təhsil proqramlarını, elmi fəaliyyəti, tədqiqat və bədii yaradı-cılığı təmin edir.

GÜRCÜSTAN
Qəzet 1921-ci ildən nəşr olunur
გაზეთი 1921 წლიდან იბეჭდება
" ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო "
" S A K A R T V E L O "
Qəzetimiz milli sərvətimizdir
ჩვენი გაზეთი ეროვნული სიმდიდრეა

MƏDƏNİYYƏT

ŞABAN MƏMMƏDOVUN İCTİMAİ TELEVİZİYADAKI ÇIXIŞI GENİŞ ƏKS-SƏDA DOĞURUB

Marneulidən olan gənc müğənni Şaban Məmmədov Gürcüstanın İctimai Televiziyasında yayımlanan "Xalq Mahnısı" layihəsində iştirak edib. Layihə ölkədə geniş tamaşaçı auditoriyasına malikdir. Şaban Məmmədov səhnədə "Daiqviane" ("Gecikmisən") adlı gürcü xalq mahnısını ifa edib. Onun çıxışı münsiflər heyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilib və rəğbətlə qarşılanıb. Bildiririk ki, o, artıq yarımfinal mərhələsinə keçib.

"ERA" TEATRI MARNEULİDƏ "QARANLIQ XƏTT" ADLI YENİ TAMAŞASININ PREMYERASINI TƏQDİM EDİB

"ERA" teatrı Marneuli Mədəniyyət Evində "Qaranlıq Xətt" adlı yeni tamaşasının premyerasını təqdim edib.

Anşlaqla baş tutan tamaşa teatrın ölkədaxili proqramı çərçivəsində ilk dəfə Marneulidə tamaşaçılara göstərilib.

Pyesin müəllifi və tamaşanın quruluşçu rejissoru Anar Rafiqoğlu tamaşadan öncə çıxışında bildirib ki, bu gün Marneulidə təqdim olunacaq "Qaranlıq Xətt" adlı tamaşa yalnız premyeradır. O, rəhbərlik etdiyi "ERA" teatrının gələcəkdə də müxtəlif tamaşalar sərgiləyəcəyini bildirib və sözügedən tamaşanın həyata keçirilməsində Azərbaycan Respublikasının Gürcüstandakı Səfirliyinə göstərdiyi dəstəyə görə təşəkkür edib.

Baş rollarda Elnur Vəlizadə və İsnar Fərzəliyevin yer aldığı "Qaranlıq Xətt" adlı tamaşa psixoloji gərginlik və insanın daxili mübarizəsini əks edirib.

MARAQLIDIR

DÜNYANIN ƏN VARLI ADAMLARI BU ŞƏHƏRLƏRDƏ YAŞAYIR

2025-ci il üçün dünyanın zəngin insanlarının yaşadığı şəhərlərin siyahısı açıqlanıb.

Bu barədə "Henley & Partners" və "New World Wealth" birgə hesabat dərc edib. ABŞ-nin 3 şəhəri TOP 5-də qərarlaşıb. Belə ki, hesabata görə, **Nyu-York** 818 sentimilyoner (sərvəti 100 milyon dollar və ya daha çox olanlar) və 66 milyarder daxil olmaqla, 384 500 yüksək sərvətli şəxslə birinciliyini qoruyub-saxlayıb.

İkinci pilləni 342 400 milyonçu ilə **San-Fransisko və ya Silikon Vadisi** tutub. Burada son 10 ildə varlı insanların sayında 98 faiz artım müşahidə edilib.

Yaponiyanın paytaxt şəhəri **Tokio** 292 300 milyonçu ilə 3-cü yerdədir.

YER KÜRƏSİNİ BU ZİREH QORUYURMUŞ

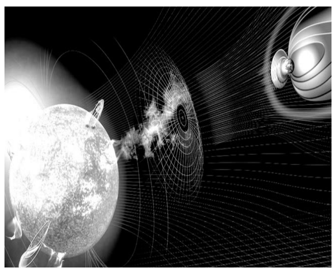

Yer Kürəsinin manyetik sahəsi - manyetosfer - Günəşdən gələn yüklü hissəciklərə qarşı görünməz bir qalxan kimi fəaliyyət göstərir. Günəş küləyi yalnız fiziki deyil, eyni zamanda ruhani sahələrə də təsir edə biləcək kosmik bir axın kimi qiymətləndirilir.

Bu enerji Yerə çatdıqda, manyetosferin müqəddəs geometriyası onu yayındırır və planetdə həyatın davam etməsi üçün zəruri olan tarazlığı qoruyur.

Qoruyucu sahə, zərərli şüalanmanın Yer səthinə çatmasının qarşısını alır, bəzi hissəciklər isə manyetik torda tutularaq Van Allen qurşaqlarını əmələ gətirir.

Bəzən bu enerjilər qütb bölgələrinə yönləndirilir və atmosferdəki qazlarla qarşılıqlı təsirə girərək "aurora" adlanan işıq portalları yaradır. Qədim təlimlərdə bu işıqlar, göy ilə yer arasında bir pərdə kimi təsvir olunurdu.

Mütəxəssislər bildirir ki, əgər bu manyetik qalxan olmasaydı, Yer atmosferi zamanla məhv olardı və planet canlılıqdan məhrum bir qabığa çevrilərdi. Tədqiqatçılar Mars planetinin də bir zamanlar həyat potensialı daşıdığı, lakin atmosferini itirdiyi üçün bu gün ölü bir səthə çevrildiyini xatırladır.

OXUCULARIMIZIN NƏZƏRİNƏ!

Qəzetimizdə son dövrlər nəzərə çarpan oxucu və müəllif fəallığı, bizi çox sevindirir. Lakin oxucularımızda müəyyən anlaşılmazlıq yaranmasın deyə, bir daha nəzərinizə çatdırırıq ki, yazılarda ifadə olunan fikrə və faktlara görə, qəzetimizin səkkizinci səhifəsinin məlumat hissəsində (kolofonda) qeyd etdiyimiz kimi, yalnız müəlliflər məsuliyyət daşıyır. Xahiş edirik ki, bu məqamı unutmayasınız.

"Gürcüstan"

BAŞSAĞLIĞI

Tbilisi 64 saylı ictimai məktəbin kollektivi məktəbin müəllimi Nigar Allahverdiyevaya qardaşı **Bakıxan Qayıbqulu oğlu Ələkbərovun** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

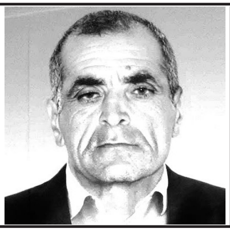

YAZIN GƏLİŞİ SOYUQ OLSA DA...

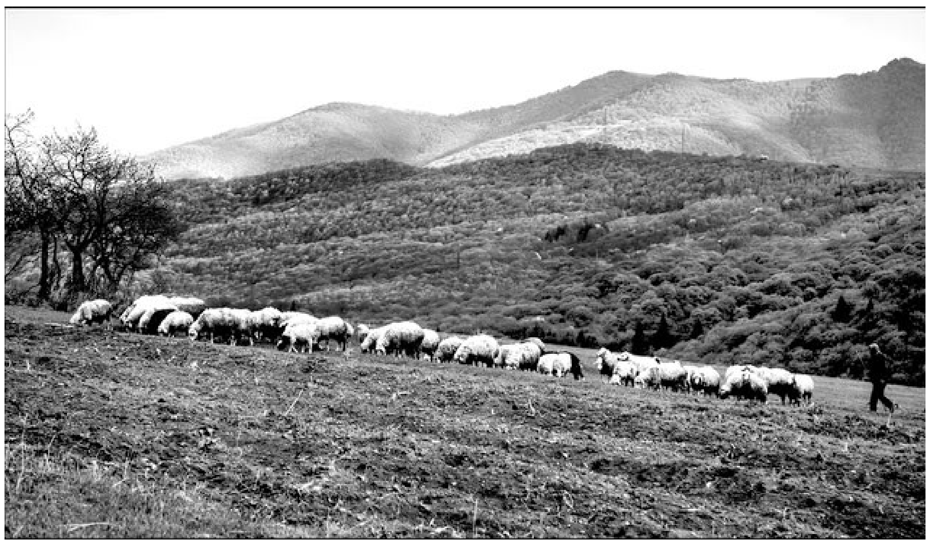

Foto E.Şahvələdindir.

ABİTURİYENTLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

MARNEULİDƏ "VAHİD MİLLİ İMTAHANLAR" SƏVİYYƏSİNDƏ SINAQ İMTAHANI KEÇİRİLƏCƏK

"Vahid Milli İmtahanlar" üçün 1+4 proqramı üzrə qeydiyyatdan keçənlərə Marneulidə sınaq imtahanı təşkil olunacaq.

Sınaq imtahanı "Uğur Təhsil Mərkəzi" tərəfindən keçiriləcək.

Bildirilib ki, mayın 4-də saat 10:00-da keçiriləcək imtahan 1+4 proqramı çərçivəsində ümumi qabiliyyət testi – verbal və riyazi hissələrdən ibarət olacaq.

Qeyd olunub ki, bu sınaq "Vahid Milli İmtahanlar" səviyyəsində təşkil ediləcək və abituriyentlərin özlərini sınaması üçün dəyərli bir fürsətdir.

İmtahan Marneuli şəhər 1 saylı ictimai məktəbində keçiriləcək və iştirak ödənişlidir – 5 lari.

Qeydiyyatdan keçmək istəyənlər bu WhatsApp nömrəsinə ad və soyadlarını göndərə bilərlər: **558 72 04 83**

ABUNƏ YAZILMAĞI UNUTMAYAQ !

"GÜRCÜSTAN" QƏZETİNƏ ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏRİN VƏ ABUNƏÇİLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

Hörmətli oxucular!

"Gürcüstan" qəzeti Sizin sayə-nizdə bir əsrdir ki, davamlı nəşr olunaraq, öz üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirib, oxuculara sədaqətlə xidmət edir. Mənəvi çırağımız olan qəzetimiz həmişə Sizə arxalanmış, Sizdən il-ham almışdır.

"Gürcüstan" qəzeti öz səsi, sözü ilə sələflərin mübariz ruhunu, həmişəyaşar ənənələrini qoruyub saxlayır və beləliklə, aybaay, ilbəil, nəsilbənəsil Gürcüstan azərbaycanlılarının həyat salnaməsiniyaradır, mənəvi dəyərlərimizin zənginləşməsinə töhfələr bəxş edir, milli-mənəvi dəyərlərimizin daşıyıcısı kimi, dilimizin saflığının keşiyində qürur-la dayanır. Qəzetimiz 2020-ci ilin mart ayına qədər 2000 nüsxə ilə nəşr olunurdusa, hal-hazırda qəzetin ya-yım coğrafiyası genişlənmiş, abunə sayı 55 faiz artaraq, 3100 nüsxəyə çatmışdır. Bir əsrdən çox ömrü olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq hər birimizin mütləq mənəvi borcudur. 2025-ci ildə "Gürcüstan" qəzetinə abunə olmaq istəyən şəxslər-fərdi abunəçilər (adını, soyadını və ünvanını göstərməklə), məktəblər, idarə, müəssisə və təşkilatlar yerlərdə qəzetin müxbirləri ilə və ya **E-mail:Gurcustan_1921@mail.ru** elektron poçtu vasitəsi ilə müqavilə bağlamaqla abunə haqqını qəzetimizin səkkizinci səhifəsində göstərilən bank hesabına köçürə bilərlər.

"Gürcüstan" qəzetinə illik abunə haqqı 20 (iyirmi) laridir. İl ərzində abunəçiyə həftədə bir dəfə olmaqla 50 (əlli) qəzet təqdim ediləcək.

Milli - mənəvi dəyərlərimizi yaşadan, dilimizin keşiyində duran, varlığımızın göstərcisi olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq və ondan bəhrələnmək üçün abunə olmağı unutmayın.

Qəzetimizə il boyu abunə ola bilərsiz. Abunə müddəti ödəniş tarixindən başlanır. "Gürcüstan" qəzetinin qayğıkeş, əməksevər kollektivi Sizin xidmətinizdə dayanaraq, etimadınızı doğruldacaqdır.

Əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Qeyd: Qəzetin abunəçiyə vaxtında çatdırılması təmin olunacaq.

Müdiriyyət.

გაზეთის ანგარიშის ნომერი
შპს „გურჯისტანი" ს/კ 203863792
ანგარიშის **№ GE03LB0111185703773000**
სს ლიბერთი ბანკი **SWİFT: LBRTGE22**

Baş redaktor: Xaləddin YOLÇUYEV

Redaktor müavini: Binnət MƏMMƏDOV

Redaksiyanın ünvanı:
Tbilisi şəh. Tsereteli pr. 142, I mərtəbə.
E-mail: Gurcustan_1921@mail.ru İNDEKS 66444
Əlaqə telefonu: +995 32 222 04 76

Qəzet "Kolori" nəşriyyatında çap olunur. Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır və onlara rəy verilmir. Müəllifin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər.